

ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ Α. ΘΩΜΑΪΔΟΥ

Πόντιοι & Τραπεζοῦντες

Συγγραφέας

ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΜΟΥ ΔΙΣΤΙΧΑ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΚΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΝ ΜΟΥ ΓΕΝΕΤΕΙΡΑΝ

Ι Μ Ε Ρ Α Ν

(ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ)

Εκδόσεις

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

1946

1. **Содержание:** 1. Введение. 2. Описание объекта исследования. 3. Методология исследования. 4. Результаты исследования. 5. Заключение.

1900

~~20/10/19~~
20/10/19

ΝΟΣΤΑΛΓΙΚΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΝ ΜΟΥ ΓΕΝΕΤΕΙΡΑΝ

IMEPAN

(ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ)

B. G. Gudimov
Γερμανία Δ. Κωνσταντίνου - και αν
διδασκαλίας - Συνομορφάτων
ΕΙ Εμπροσθ' αμφοτέρωθεν -
Αναλ. κοιν. 27-7-194

Γ. Θ. ΚΑΝΔΗΛΑΤΤΗΣ
ΚΑΝΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

1946

KH *[Signature]*
Rang

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὰ παρὰ πόδας δίστιχά μου, γραμμένα εἰς τὸ ἰδιαίτερον ποντιακὸν γλωσσικὸν ἰδίωμα τοῦ τόπου μας, εἶναι ἀποκυήματα τῆς νοσταλγούσης ψυχῆς μου πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν γενέτειραν, τὴν μαγευτικὴν καὶ γοητευτικὴν, φιλοπρόοδον, φιλόμουσον καὶ εὐάνδρον κωμόπολιν Ἰμέραν, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπαρχίας Χαλδείας, τοῦ Νομοῦ Τραπεζοῦντος. Καὶ ἐὰν γιὰ κάθε ξενητευμένον καὶ ζῶντα μακρὰν τῆς πατρῶας γῆς ἐπαληθεύει τὸ Ὀμηρικὸν χωρίον: «ὥς οὐδὲν γλύκιον ἔης πατρίδος ἢ γαίης γένοιτ'», εἶπερ καὶ τις ἀπρόποθι πίονα γαίην ἔη, ἀλλ' ἐν ἄλλοδαπῇ ναίει ἀπανευθετοκῆων» ἐὰν ἐπαναλαμβάνω τὸ ὥς ἄνω ἀθάνατον Ὀμηρικὸν ρητὸν ἐγκλείον μεγίστην ἀλλὰ καὶ λυρικὴν πραγματικότητα διὰ κάθε προσωρινῶς ἀποξενούμενον μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ δυνατότητα ἐπανόδου, δι' ἡμᾶς ὅμως τοὺς ἀνταλλαγέντας πληθυσμοὺς ὅλους ὁμοῦ καὶ γιὰ καθ' ἓνα χωριστά, οἱ ἀπαράμιλλοι οὗτοι στίχοι τοῦ Ὀμήρου, ἐγκλείοντες ὑψίστης σημασίας τρυφερὰν νοσταλγίαν, ἀντηχοῦν κατὰ φυσικὸν λόγον ζωηρότερον εἰς τὰ μυχιαίτατα τῶν συναισθημάτων μας, ὥς μία προφητικὴ οὕτως εἰπεῖν πρόρρησις, γραφεῖσα πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἀπὸ τὴν ἀσυναγώνιστον παραστατικὴν γραφίδα τοῦ κορυφαίου ποιητοῦ τῶν ποιητῶν.

Διότι ἡμεῖς δὲν εἴμεθα μόνον ξενητευμένα τέκνα τῆς πατρώας γῆς, ἀλλὰ καὶ ἀνεπιστρεπτὲ ἀπόκληροι τῆς μητρικῆς ἀγκάλης, ἐστερημένοι καὶ αὐτῆς τῆς παρῃγόρου γλυκείας ἐλπίδος ἐτανόδου μας καὶ τοῦτο εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνο ποὺ ἀπελπιστικὰ συνταράσσει τὴν νοσταλγίαν μας πρὸς κάθε τι ποὺ μᾶς συνδέει δι' ἀλήστων ἀναμνήσεων πρὸς τόπους καὶ καιροὺς, ποὺ φεῦ! κατ' ἄλλον ποιητὴν «παρῃλθὼν καὶ δὲν ἐπιστρέφουν πλέον».

Ὡς πρὸς ἐμέ, εὗρισκόμενον ἀπὸ τριακονταπενταετίας καὶ πλέον μακρὰν τῆς γενετείρας μου, πρὸς ἣν συνδέομαι φυσικὰ διὰ τόσων ἀναπολήσεων καιρῶν καὶ τόπων πάσης φύσεως, δὲν παρέρχεται ἡμέρα μηδὲ ὥρα, καθ' ἣς νὰ μὴ περιπλανᾶται ἡ φαντασία μου, ἔμπλεος νοσταλγίας καὶ πόθου πρὸς αὐτήν, δίκην περιπλανωμένου Ὀδυσσεύς ὅστις καὶ καπνὸν ἀναθρώσκοντα ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τῆς πατρικῆς του ἐστίας ἔστω καὶ μακρόθεν καὶ ἔπειτα νὰ ἀποθάνῃ.

Τὰ οὕτω ὑπὸ τὸ προῖσμα τῆς νοσταλγούσης ψυχῆς μου ἐμπνευσθέντα μοι ποντιακὰ δίστιχα, ἀφιερώνω εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ συμπατριώτας μου Ἱμεραίους, τοὺς τε ἐν τῇ Ἑλλάδι μας πλείστους καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὀλίγους, μεθ' ὧν ἔζησα εἰς τὴν ἀλησμόνητον γενέτειράν μας, καὶ μεθ' ὧν μὲ συνδέουσι ἀξέχαστοι καὶ προσφιλεῖς ἀναμνήσεις τόπων, καιρῶν καὶ περιστατικῶν τῆς εὐδαίμονος νεαρᾶς ἡλικίας μου.

Ἀλλὰ τὰ ἀφιερώνω, οὐχὶ ὀλιγώτερον καὶ εἰς τὴν ἀληστον μνήμην τῶν συμπατριωτῶν μου ἐκείνων, οἵτινες ἔχουν ἤδη ἐγκαταλείψει τὸν κόσμον τοῦτον τῶν βασάνων καὶ δοκιμασιῶν, εἴτε ἐν τῇ γενετείρᾳ ἢ ἐδῶ ὡς ἀνταλλάξιμοι ἢ καὶ ἀλλαχοῦ ὡς ξενητευμένοι καὶ μεταξὺ τούτων

πρωτίστως εἰς τὴν εὐλαβῇ καὶ ἱερᾷ μνήμῃ τῶν ἡειμνή-
στων σεβαστῶν μοι γεννητόρων καὶ θείων ὥς καὶ ἀγαπη-
τῶν μοι ἀδελφῶν καὶ πάσης φύσεως συγγενῶν καὶ φίλων,
ὧν τὰ ὀσιᾶ ἀναπαύονται ἐν «τάφοις κεκονιαμένοις» τῆς
πατρῶας γῆς ἢ εἰς τὸ φιλόξενον χῶμα τῆς ποτνίας μητρὸς
μας Ἑλλάδος, ἢ κεῖνται ἄκλαυστοι καὶ μὲ πικρὸν παρὰ-
πονον εἰς γνωστοὺς ἢ ἀγνώστους τόπους τῆς ἀλλοδαπῆς
καὶ ὧν ἡ μνήμη εἴη αἰωνία καὶ ἄληστος.

Διὰ τοὺς τελευταίους, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν πρωτί-
στην καὶ τιμητικὴν θέσιν κατέχουν οἱ ἡρωϊκῶς ὑπὲρ πα-
τρίδος πεσόντες προσφάτως συμπατριῶται μας Ἱμεραῖοι
ἢ καὶ ἄλλοι πόντιοι εἰς τὰ ἐρημικὰ ὄρη καὶ τοπεῖα τῆς
Βορείου Ἠπείρου μας ἢ καὶ ἀλλαχοῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς
τιμῆς, ἐφαρμόζεται λίαν ἐπικαίρως καὶ ταιριαστὰ τὸ ὠραῖ-
ον λυρικὸν ποντιακὸν δίστιχον :

«Μάνα σταυρὸν κὶ θὰ εὗρίσκ σ' ἔρημον τὸ ταφόπομ,
ἐρῶτα τὰ γριόχορτα νὰ δείκνεσε τὸν τόπον.»

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ Α. ΘΩΜΑΪΔΗΣ

- 1 Είδα σε μάνα Γίμερα σὸ θρωμαμ κ' ἐχάρα,
ἐγνέφσα καὶ ἐχάσα σε καλλίον νὰ ἐπεθάννα.
- 2 Είδα ἐπιδεύα τὸ Κουλάτ κ' ἔρθα ὡς τὴ Σαράντων,
κι' ἀσὴ Μεχάντων τὸ ρακὰν ἐτέρνα τὴ Θωμάντων.
- 3 Ἐκάτζα ν' ἀναπέουμε καὶ τὸ Λειβάδ ἐτέρνα,
τὴν Ἀερεμίτζαν ἔλεπα τὰ μουράτιαμ ἐπαίρνα.
- 4 Κι' ὄντες ἔπιδέβα τὸ ρακὰν κ' ἔρθα ὡς τὸν Ἀγένεν,
ἀσὴ χαράμ τὸ γόνατομ ἐλύγισεν κ' ἐπέμνεν.
- 5 Σ' ὀμμάτιαμ χαμογέλαναν ἀπὸ καρσί τὰ Βάζια,
καὶ τὰ δακρόπαμ ἔτρεχαν, καλομηνὰ χαλάζια.
- 6 Είδα τὸ σπήτιμ εἶδα το, τ' ὀμμάτιαμ ἐφωτίαν,
τὰ δάκριαι ἀσὰ βλέφαραμ σὰ μάγλαμ ἐκυλίαν.
- 7 Είδα καπνὸν ἀσὴ κυροῦμ τὸ τζάκι νὰ ἐβγαίνει,
κὶ εἶδα τὴν ἔρμη μάνα μου ν' ἐμπαίν καὶ νὰ ἐβγαίνει
- 8 Ἐγὼ εἶμαι τὴ Γίμερας ὁ πλάνον Ὀδυσσέας,
τὸ σπήτιμ σὴ Θωμάντων ἐν τ' ἐμπροστάθες γιτέας.
- 9 Τώρα οἱ Τοῦρκοι κατοικοῦν σὸ σπήτ ντὸ ἐγεννέθα,
κι' ἐγὼ καρίψ καὶ μουατζίρτς καὶ πρόσφυγας εὐρέθα.
- 10 Θὰ πάρω τὸ ραβδὶν σὸ χέρ, σὴν ψύμ ἀπὲς τὸν πόνον,
κι' ἐγὼ γιολιτζῆς θὰ γίνουμαι καὶ σὴ Κοσμὴ τὸν δρόμο

- 11 Θὰ σκίζω στοράτας ἔρημα ρασία πλανεμένα,
καὶ θὰ διαβαίνω ἔρημος καὶ πλᾶνος σὰ χαμένα
- 12 Ἐγὼ εἶμαι τῇ Γίμερας Ὀδυσσέας ὁ πλάνον
ἔμην κ' ἐπορεῖ νὰ νικᾷ καὶ τῇ Κοσμῇ ὁ Χάρων.
- 13 Κὶ θὰ παραδίδω τῇ ψύμ κὶ ἄς τρώγνε με τὰ πόνια,
θέλω τὸν Χάρον νὰ νικῶ σὰ μαρμαρένια ἁλώνια.
- 14 Θὰ πορπατῶ πανιέρημος χωρία θὰ διαβαίνω,
ἄμον ἕναν ἀγρέγιδον σ' ὁρμάνια θὰ τιατεύω.
- 15 Θὰ ἔπιδιαβαίνω τὰ ρασιὰ τὸν Ἀγεζαχαρέαν,
καὶ θὰ διαβαίνω ἄσῃ Κρώμ σὴ Γίμεραν μερέαν.
- 16 Κὶ ὄντες τ' ἄγια χώματασ τ' ὀμμάτιαμ θ' ἀντικρίζνε,
ὄντες τῇ ρασῆς οἱ ἀνθοὶ θὲ νὰ μοσχομουρίζνε.
- 17 Σ' ἕναν ψηλὸν καὶ πράσινον τῇ Γίμερας τοτόπον,
θὲ νὰ σερηλῖαεύκεται τ' ἔρημον τὸ καρδόπομ.
- 18 Σ' ἕνα^ν ψηλὸν καὶ πράσινον τῇ Γίμερας τοπόπον,
ἂν ἀποθάνω θάψτε με νὰ σαίρεται τὸ ψώπομ.
- 19 Σ' ἕνα ψηλὸν τὴν ἀνοιξιν πρασινοχλοῖσμενον,
μὲ κάτασπρον τὸ σειμωγκὸν χειλονόπον σκεπασμένον.
- 20 Ναῖλοι ἔμην τὸν μουατζίρ, ναῖλοι τ' ἔμὰ τὰ χάλια,
νῖα σπήτ ἔχω σὴ Γίμεραν καὶ νῖα καλύβ σὰ Βάζια.
- 21 Ἀμουρασίρτς καὶ ἔρημος πουλὶν ξενητεμένον,
δίχως πατρίδαν, δίχως σπήτ, παιδὶν βασανισμένον.
- 22 Ἀσ' ἕναν τόπον ἔρχουμαι καὶ σ' ἄλλον τόπον πάγω,
σασιρεμένος πορπατῶ κὶ ξέρω ντὸ ν' ἐφτάγω.

- 23 Θ' ἔρχομαι μίνα Γίμερα κι' ἅπ' ἅν σὰ κατοικίας,
θὰ κλαίω σὰ χαλάσματος ἄμον Ἰερεμίας.
- 24 Ναῖλοι ντο κ' εἶμαι Πίνδαρος τὰ τερτόπας νὰ κλαίω,
Ναῖλοι ντο κ' εἶμαι Ὅμηρος τὰ βάσανας νὰ λέγω.
- 25 Σὴ Νάουσας τὴ ποταμὶ θὰ γάθουμαι τὴν ἄκραν,
καὶ σὲ σὸν τὴν ἐνθύμισην θὰ κούνω ζεστὰ δάκρυα.
- 26 Θὰ κρεμάνω τὴν λύρα μου σ' ἱτέας τὰ κλαδία,
ἀέρ' ἅπ' ἅν σὰ κόρδασατς θὰ παίζη μερακλία.
- 27 Θὰ παίζ καϊτέδες Γίμερας Τραπεζοῦντας καβάγια,
καὶ θὰ θυμίζ' με ἀξέχαστα τοῦ Πόντου μας ζαμάνια.
- 28 Θὰ κλαίω νέος Ἰσροήλ σὲ νέα Βαβυλῶνα,
καὶ θὰ κρεμάνω τ' ἄρματαμ' ἀσὴ δενδροῶν τὰ κλώνια.
- 29 Τ' ὀρμάνιας ἔσεργιάνεψα, Γίμερα, τὰ ρασόπας,
κούα νερὰ ἐπότηζες με καὶ ἀσὰ πεγαδόπας.
- 30 Γεννέθα καὶ ἐτράνυνα σὸ χῶμασ' σὰ μεϊτάνιας,
κοιμέθα σὰ ρασόπα σου, ἐλούστα σὰ ποτάμιας.
- 31 Τὰ ράσιασ' ἐπορπάτεσα τὰ στράτασης ἐλάστα,
νερὸν ἀσὰ πεγάδια σου ἔπα κι' ἐπενεγκάστα.
- 32 Χόρεψ ἅπ' ἅν σὰ δώματασ' σὴ φεγγαροῆς τὸν λῦχνον,
μερακλία τραγώδεσα σὴ λύρασης τὸν ἦχον.
- 33 Σ' ἀέρασης τὸ φύσεμαν τὰ μαλλίαμ δελιάαν.
σὴ συμμακῆς τὸ τέρεμαν τ' ὀμμάτιαμ χαντιλιάαν.
- 34 Εἶδα πὼς ἐλαΐσκουσαν τὴ δενδροῆς τὰ φυλλόπα,
κι' ἔκσα ἀφκὰ σ' εὐώρασης τὴ πουλῆς τὰ λαλόπα.

- 35 Ἐπὲς σὰ παχτσαδόπα σου μυρίστα τὰ τσιτσέκρια,
καὶ σ' οὐρανοῦς τὸ βρόντεμαν τέρεσα τὰ συμσέκρια
- 36 Πόσα πουρνοῦς ἑτέρεσα ὃ ἦλες πῶς ἐβγαίνει,
καὶ πόσα βράδια εἶδα τον σὴ Δύσ' νὰ βασιλεύῃ.
- 37 Σὸ Κιντινὰρ ἀνατολῆς κ' ἡ δύσης σὴ Θωμάντων,
σύνορα⁵ ὃ Καστρολίθον καὶ τὴ Τσακαλινάντων.
- 38 Ἐπὲς σὸν μαβῆν τ' οὐρανοῦς τὰ λίβριας ζωγραφίας,
ἀπὸν σὴ δενδροῆς τὰ κλαδιὰ κελαῖδοῦν τὰ πουλίας.
- 39 Εἶδα τ' ἄστρα τὴ νύχτα σης ἄμον μαργαριτάρια,
νὰ ροῦζνε τὰ σαβάχια τουν ἀπαγκὲς σὰ χορτάρια.
- 40 Κι' εἶδα σὸν μαβῆν οὐρανὸς τὸν ἦλες τζαβαῖροι,
νὰ μυρών' τὰ τζιτζιάκια σου ἀπαγκὲς σὰ τζαῖρια.
- 41 Γλαμ τὸ φέγγος' κ' ἑτέρεσα σὴ νύχτα σης τὴν ἔμπαν,
γῖαμ τὸ ἡλιοβασίλεμας σὴ μέρα σης τὴν ἔβγαν;
- 42 Γλαμ κ' ἐμυρίστα τὰ πουρνοῦς τὴ τζιτζιακῆς τὴ μύραν,
γλαμ κ' ἔκσα σὰ κιντία σου καϊτέδες ἀσὴ λύραν;
- 43 Παρχαρομάνα Γίμερα, πατρίδα μὲ τὰ κάλιας,
ἐλάστα τὰ ρασόπα σου, ἔπα ἀσὰ πεγάδιας.
- 44 Εἶδα ν' ἀπλὼν ὃ χορτοθέρις τὰ στάχια σὰ χωράφιας,
καὶ νὰ στοιβάζ ὃ Αὐγουστον σ' ἀλώνιας τὰ δεμάτιας.
- 45 Εἶδα νὰ ρούζ ὃ σειμωγκὸν πατούλια τὰ χειωνόπα,
καὶ νὰ σκεπάζ τὰ Κάμς τ' ἀπὸν μὲ τ' ἄσπρα συνδονόπα.
- 46 Εἶδα τὰ καλοκαίρια σου ρασιὰ πρασινισμένα,
κι' ἀπὲς σὰ μοθωπόρια σου φύλλα κιτρινισμένα.

- 47 Ἐκσα σὰ μουχιπέφ^τλια σου ἔλγυκὺν λύρας λαλίαν,
ἐχόρεψα σὰ δώματις ἀπὲς ἀσὴν καρδίαν.
- 48 Μερακλία τραγώδεσα λογῆς λογιῶν καϊτέδες,
καϊτέδες τὴ σειμωγκονῆς καὶ τ' ἄνοιξης καϊτέδες.
- 49 Ἐκσα τ' ἀπομεσήμερα ἀπὲς σὰ γλαγιλίμιας,
τὴ τσοπανῆς τὸ σύριγμαν ψηλὰ στὸν Ἀγηλίας.
- 50 Κι εἶδα τ' ἄσπρα τὰ πρόβατας τὰ παρδαλὰ τ' ἄρνόπας,
ἄμον πλουμία τιζεῦτὰ ἀπὲς σὰ χωζανόπας.
- 51 Εἶδα τα μὲ τ' ὀμμάτια μου κι ἔκσα τα μὲ τ' ὠτίαν,
ναῖλοι ἐμὲν ντὸ κ' ἐπορῶ ν' ἐλέπατ' ἄλλομίαν.
- 52 Ἐκσα καμπάνας χτύπεμαν ἄσὰ καμπάναρίας,
κ' ἐσέβα σ' ἐκκλησίασης σ' ὅλα τὰ ἐνορίας.
- 53 Σὴν ἐκκλησίαν τ' Ἀεργῆς ἀνάστασιν ἐποῖκα,
κι' ἀπὲς σὴν Παναγία σου προσκυνητῆς ἐμπῆκα.
- 54 Ἐ! μαῦρ ἀναστορέματα τὴ Γίμερας κεχάτια,
σ' ἐσὲν ντὸ εἶδα κ' ἔζησα ἄλλ' ἄσὸν νοῦμ κι χάται.
- 55 Ποῖα πρῶτα ν' ἀναστορῶ καὶ ποῖα ν' ἀνασπάλω.
τ' ἐσὸν τ' ἕναν τὸ θύμισμαν, ἀναστορεῖ με τ' ἄλλο.
- 56 Κί κλαίω ντὸ ἐπέρασα τὰ χρόνιαμ ντὸ τελεῖνταν,
κλαίω ἀτὰ ντ' ἐδεύανε ἄλλομίαν κι γίνταν.
- 57 Θὰ σκίζω στράτας καὶ ρασιὰ καὶ θάλασσας κι' ὀρμάνια,
θὰ ἔρχουμ' ἐλέπω σε φορτωμένος κουρμπάνια
- 58 Θὰ ἔρχουμε προσκυνητῆς καὶ θὰ φιλῶ τ' ὀμμάτιας,
καὶ θὰ ἐλέπς ἕναν παιδῆς καὶ θὰ πέριτς τὰ μουράτιας.

- 59 Ἐμενες μάνα Γίμερα ἔρμη χωρὶς παιδία,
σὰν ἐκκλησιὰ ἀλειτούργητη βωμὸς δίχως λατρεία.
- 60 Ἄς ἐμ' πουλὶν κ' ἐπέτανα κι' ἔρχουμε σὸ παραθύρης,
ἄς ἐμ' αἰτῶν^{εὔ}ις κ' ἐκόνενα ἀπάν σὸ κατοθύρης,
- 61 Τὸ παραθύρης μάλαμαν, τὸ κατοθύρις ἀσῆμι,
κι' ἐγὼ τ' ἐσὸν ὁ μουσαφίρις σὸ σπητόπος ἄς εἶμαι,
- 62 Ἄς εἶμαι τὸ σιολνίκι σου σὰ στρατάσης σὰ δρομίας,
ἄς εἶμαι μάνα Γίμερα τερμανόπον σὰ πόνις.
- 63 Δεξιὰ τερῶ τ' ὀρμάνια σου, ζεβριὰ τὰ παρχαρόπας,
σκῶνω ἀπάν τ' ὀμμάτια μου κ' ἐλέπω τὰ ρασόπας.
- 64 Ἐλέπω τὸν Καστρολίθον τῇ Γίμερας τὸ Κάστρον,
τερῶ τὸ Κιντινάδι σου τ' ἀνατολήσης τ' ἄστρον.
- 65 Ψηλὰ σὴ Θωμᾶ τὸ ρασὴν τερῶ τὴν Ἀερεμίτζαν,
τῇ Γίμεραν τὴν ἔμορφον ἀρμένιτζαν Παναγίτζαν.
- 66 Κι' ἀσ' Ἀηλία τὸ ρακὰν κι' ἀσὴ Τσάκαλινάντων,
τερῶ κι' ἐλέπ' ἀπὸ καρσι τὸ σπήτιμ σὴ Θωμάτων.
- 67 Ντ' ἔμορφον ἔτον ἀνοιξη σ' ὀρμάνιας, σὰ ρασίας,
κρῦα νερὰ τρεχούμενα πότιζες τὰ παιδίας.
- 68 Κρῦα νερὰ τῇ Γίμερας παρχάρια τῆς πατρίδας,
γιαμ τὰ νεράς ἐστείρεψαν, γιαμ ρούξαν τὰ καλύβιας.
- 69 Γιαμ σ' ἔμορφα τὰ Βάζια σου Χακαξενοὶ ἐξέβαν,
γιαμ σὸν παρχάρις τὸ Ζούμοιτρον ἀλτζααλὲτ ἐσέβαν,
- 70 Ἐναν παρχάρις τὸ Ζούμοιτρον καὶ τ' ἄλλο τὸ Λευκένι,
ἀτζάπ' σὰ Κολονιάτκα σου ποῖος νὰ παρχαρεύη;

- 71 Τίνος νὰ ἦν τὰ πρόβατα ντὸ βόσκουν σὰ ρακάνιας;
καὶ τίνος τ' ἀγελάδια ἦν ντὸ πίν' ἀσὰ ποτάμιας;
- 72 Ἐπάρτε κοντύλ καὶ χαρτὶν καὶ τὰ τεροτόπαι γράψτε,
κι ἂν εἶσνε κ' ἔσεῖν Γίμερίτ καὶ μετ' ἐμέναν κλάψτε.
- 73 Γράψτε μὲ τὸ χρυσὸν μελάν σ' ἀσημένια χαρτία,
καὶ στείλτ' ἀτὰ σὴ Γίμεραν μ' ὀγρήγορα πουλία.
- 74 Στείλτ' ἐτὰ μὲ τὸν Παλτατζῆν καὶ μὲ τὸ Τσιλιγγάρη,
τὴ Γίμερας τὸ γνῶριμον τὴ πόστας τὸ ζευγάρι.
- 75 Τερῶ τ' ὅπισ καὶ σέρουμαι, τ' ἐμπρὸς τερῶ καὶ κλαίω,
τ' ὅπισ νεότη κ' ἔμορφα, τ' ἐμπρὸς . . ἄρ ντὸ νὰ λέγω.
- 76 Ἐρθε^ν σαῆς ἀσὸ Τοροῦλ πουλὶν ἀσὰ Χαλδείας,
κι' ἀσὴν μάναν Γίμεραν ἔγκε μας χαιρετίας.
- 77 Ἐμεῖς ἀδὰ πάσκ ἔρθαμέ νὰ μένωμε γερλία,
ἐμεῖς ἀδὰ εὐρίουμες ἄμον σὴν ξενητείαν.
- 78 Ἐμεῖς ὅπισ θὰ κλώσκουμες, Γίμερας ~~π~~ουλατζῆδες,
σκωθέστε κι' ἄς ἀχπάσκουμες ἄς γίνουμες γιολτζῆδες.
- 79 Τὰ σπήτλιαμουν περμένε μας, ἀναμέν' οἱ μανάδες,
νὰ πᾶμε σιολνικεύωμε ὅλγια τὰ μαχαλάδες
- 80 Τὰ μαχαλάδες τ' ἔρημα, τὰ σπήτλιαμουν τ' ἰσίζκα,
περμένε τὸ σιολνίκνεμουν σὰ χρόνια τὰ τζιατίνκα.
- 81 Ἐξέβαν ἀπὰν σὸ δενδρὰ τὴ Γίμερας πουλία,
καὶ κιοζιατεύν τὰ στράτασης ἀπαγκὲς σὰ κλαδία.
- 82 Ἐναν τεροῦν κ' ἕναν πετοῦν ἀπ' ἕναν κλαδὶν σ' ἄλλο~~ν~~
τεροῦν κι' ἀναμέννε μας ἀσ' ἕναν βραδὺν σ' ἄλλο~~ν~~

- 83 Ἐρθαν ζαμάνια δύσκολα, ἔρθαν τζιατίνια χρόνια,
σὰ μαῦρα τὰ κεφάλιαμουν πικρίψαν τὰ πόνια.
- 84 Πότε θὰ ἔρτ' ἡ ἄνοιξι καὶ θὰ πετῶ καὶ πάγω,
καὶ θὰ κονεύω ἅπὸν σὰ Κάμς τὸ ψόπομ ν' ἀναπαύω
- 85 Στείλμας ἡ μάνα Γίμερα μὲ τὸν σαῖν χαμπέριζα,
ἐπάρτε καὶ γραψίστε τα σ' ἀσημένια τεφτέρια.
- 86 Καὶ ποῖστε τα ἐγκόλπια, ποῖστε τα χαμαῖλια,
καρδίας ποῖστε τα βοτάν ἄμὸν ψύς φυλακτήρια.
- 87 Τώρα ἡ μάνα Γίμερα κάθεται καὶ περμένει,
χαμπέριζα ἅσὰ παιδιά της καὶ γράμματ' ἀναμένει.
- 88 Καθέστε καὶ γραψίστριατεν ἄμιον γυιοὶ σὴ μανάδες,
καὶ στείλτε χαιρετίσματα σ' ὅλα τὰ μαχαλάδες.
- 89 Καιροὺς καὶ χρόνια Γίμερα μάνα πουγαλεμέντζα,
ἅσὰ παιδίας τ' ἔρημας ἐπέμνες χωρισμέντζα.
- 90 Κι' ἄτώρα ἔρθεν προσταγὴ ἅσὸν Θεὸν φερμάνι.
οἱ Γιμεριτ νὰ κλώσκουνταν σὸ οπήτλια τουν νὰ πᾶνε.
- 91 Σοὺκ μάρσα μάνα Γίμερα ποῖσον ἐτοιμασί^ἑας,
θὰ ἔρχουμες ἅσὰ μακρὰ κὶ ἅσ' ἀπιδεβασέας.
- 92 Ἀνέβ^ῃ ἅπὸν σὸ Μοναστήρ σὴν ἀπαντή μας ἔλα,
τὰ παιδίας ἐσκέρχουνταν τέρενατα καὶ γέλα.
- 93 Θὰ ἔρχουμες ἔ Γίμερα! καὶ θ' ἀνοίγ' ἡ καρδίας,
θὰ ἐμπαίν' κι' ἐβγαίν' σὰ πόρτασης τὰ μαῦρα τὰ παιδίας.
- 94 Θὰ σιολνικεύνε τὰ ρασλίας, θὰ κελαῖδοῦν τὰ ἀηδόνι^ῃας,
καὶ θὰ πετοῦν σὰ στράτασης ἴλαφρὰ τὰ χελιδόνι^ῃας.

- 95 Τέρεν κι' ἀπαρωθύμεσον κι' ἀνάσπαλον τὰ τέρτιας,
ἐξίωσεν' αἷτ' ὁ Θεὸς κ' ἐπῆρες τὰ μουράιιας.
- 96 Κι' ἐμεῖς τὰ μαῦρα κ' ἔρημα καὶ τὰ ξενητεμένα,
σ' ἀγκάλιασης θὰ ρούζωμεν, θὰ ἡμες μετ' ἐσέναν.
- 97 Καὶ ξάν θὰ ἐφτᾶμ Ἀνάστασιν καὶ ξάν Λαμπρὴν θ' ἐφτᾶμ
κι' ἀπὸν σ' ἁγίας χώματα μετ' ἐσὲν θὰ γλεντᾶμε.
- 98 Ξάν θὰ ἐφτᾶμε ἀσπασμὸν μὲ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη»,
«Χριστὸς ἀνέστη» Γίμερα, καὶ ἀληθῶς ἀνέστη.
- 99 '() φέγγος μάνα Γίμερα σὸν οὐρανὸς λυχνάρι,
ἐροῦζενεν τὰ σαβάχαθις ψηλὰ σὸ Κιντινάρι.
- 100 Κι' ἐμεῖς τ' ἐσὸν γεννήματα, κ' ἐρεῖς τ' ἐσὸν παιδία,
σὸν οὐρανὸς ἐτέρναμε κ' ἐλέπαμε τὰ Ζύα.
- 101 Σὸν οὐρανὸς ἐτέρναμε κ' ἐλέπαμε τ' ἀστροπάς,
τὴν Πούλιας, τὸν Αὐγερινός, χρυσόφτερα πουλόπας.
- 102 Ἐλέπαμε τ' ἀστροπά σου τὴ νύχτας παραθύρια,
ὄντες τὰ βράδια ἐκάθουμες ἀπὸν σὰ κατοθύρια.
- 103 Ἐγὼ πουλὶν ν' ἔμουνε σὴ Γίμεραν θὰ ἐπέϊгна,
θ' ἐκάθουμ' σὸν Καστρολίθον κῖ ἀπὸ καρσὶ θὰ ἐτέρνα.
- 104 Τρυγὴλ τρυγὴλ κι' ὀλόερα τ' ὀμμάτιαμ θὰ ἐφέρνα,
καὶ θὰ ν' ἀπαρωθύμαινα καὶ τ' ἄχτημ θ' ἐπαίρνα
- 105 Σὴ μέσεν στὲκ ἡ Γίμερα τ' ὀλόερα ρασόπα,
καὶ σὰ ρασία ἀδὰ κῖ ἐκεῖ δένδρα καὶ ὀρμανόπα.
- 106 Σὸ κατωθύρης, Γίμερα, γονατιστὸς θ' ἐμπαίνω,
θὰ τερω τὰ χαλάσματασ' κι' ἄμον παιδὶν θὰ κλαίω

- 107 Γίμερα, μαύρη Γίμερα, μάνα σακατεμέντζα,
ἔρμη πατρίδα κι' ἄχαρη, γυνὴ καὶ χαλασμέντζα.
- 108 Ποῦ εἶν' τὰ σπήτιας τ' ἔμορφα τὰ οἰκοκυρεμένα.
ποῦ εἶν' τὰ περιβόλγια σου τὰ μοσκομυρισμένα.
- 109 Ποῦ εἶν' τὰ ἐκκλησίασης τὰ ἔμορφοχτισμένα
ποῦ ~~εἶν'~~ τὰ καμπαναρία σου τὰ σημαντροκρουσμένα
- 110 ποῦ εἶνε τὸ σχολεῖον σου τὸ κοσμοξακουσμένον,
μελοσωνὰρ σὴν ψὺς ἀπὲς πολυσχιολνικευμένον.
- 111 Δίχως διασκάλτς καὶ μαθητὰς καὶ παραπονεμένον,
ἄμον σβυσμένον μελεσίδ σὰ Κάμς ἀπὸν πεσμένον,
- 112 Ὡς ἔμουν πάλιν μαθητὴς κι' ἄς κάθουμ σὰ θρανίας,
γὰρ ἄς πέραγα ἀσὴν πόρτα σου κι' ἄς ἄκουγα λαλίας.
- 113 Γώρα νεκρὴ ἡ Γίμερα, νεκρὸν καὶ τὸ σχολεῖον,
σὰν πεθαμένος ἀθαφτος μέσ' τὸ νεκροταφεῖον.
- 114 Θὰ ἔρχουμ' ἀναστένωσε εἴ! Γίμερας Σχολεῖον,
ἄμον Χριστὸς τὸν Λάζαρον μέσ' τὸ νεκροταφεῖον.
- 115 Θὰ λέγνε με θυματοουργόν, θὰ λέγνε με φακίρην,
θὰ ἐσχωροῦν τὴ μάνα μου, θὰ εὐλογοῦν τὸν κύρημ,
- 116 Πατρίδα, τ' ἐκκλησίασης τὰ πόρτας σπαλισμένα,
καὶ τὰ καμπαναρία σου μ' ἀράχνες σκεπασμένα.
- 117 Μήτε ψαλμὸς ἀκούεται, μηδὲ δοξολογία,
μηδὲ σημάντρου χτύπεμαν ἀσὰ καμπαναρία
- 118 Θὰ πάγω νὰ λειτουργηθῶ ἀπὲς σὴν ἐκκλησίασ'
κι' ἀντὶ λιβάνι καὶ παπᾶ, φιλῶ τὴν Παναγίας.

- 119 Τ' ὁτὶς τερῶ καὶ χαίρουμαι, τ' ἐμπρὸς τερῶ καὶ κλαίω,
Γίμερα, τὰ τερτόπα σου ἀπ' ἓναν ἓναν λέγω.
- 120 Θὰ 'πιδιαβαίνω τὰ ρασία, τὰ στράτας θὰ διαβαίνω,
σὴ Γίμερας τὸ κατωθύρ θὰ κάθουμαι νὰ κλαίω.
- 121 Ντὸ ἔχς μανίτζα Γίμερα καὶ εἶσαι πικρῖασμέντζα;
ποῖον τερτόπον τρώει τὴν ψὺς καὶ στέκς συλλογισμέντζα
- 122 Ποῦ εἶναι τὰ παιδία σου, ποῦ ἔν τὸ σιολνικόπος,
γλὰ πέμε μάνα Γίμερα νὰ λ^ελέβω τὸ ψόπος.
- 123 — Ἐγὼ εἶμαι μάνα ἔρημη, μάνα πουαλεμέντζα,
ἔχασα τὰ παιδία μου κι' ἐπέμνα μοναχέσα.
- 124 — Εἶμαι κι' ἐγὼ ἓναν παιδίσ' μάνα γλὰμ κ' ἐγνωρίζ' ^δμε,
ἔσκισα κ' ἔρθη γλὰ τ' ἐσέν πῶς κὶ καλοσορίγς με;
- 125 Γλὰμ κ' ἐγνωρίγς τὴν καλατζήμ. τουρκεμέντζα ντὸ εἶσαι,
γλὰμ τὰ παιδία σ' νέσπαλες κι' ἄλλονῶν μάνα εἶσαι;
- 126 Γίμερα, σὰ παχτζέδες σου ὄντες φουσᾶ ἄέρα,
ἀναστενάζνε τὰ κλαδιά, μοιρολογοῦν τὰ φύλλα
- 127 Πατριίδα σὰ τζαῖρῖα σου ἀηδόνια κὶ πετοῦνε,
μαῦρα κοράκια κόνεψαν κι' ἀγθιοθορυβοῦνε.
- 128 Μάνα, ξερὰ τ' αὐλάκια σου, κὶ τρέχνε τὰ ποτάμιας,
καὶ τὰ νερά σ' ἐστείρεψαν ἀσὰ πεγαδομάτιας.
- 129 Ἐγὼ χατζῆς θὰ γίνουμαι σὴν Γίμεραν ἄν πάγω,
ἄν γίνουμαι προσκυνητῆς σὸ χώμανατς ἀπάνω.
- 130 Ἐμὲν χατζῆ θὰ λέτε με σὴν ἀπαντήμ θὰ 'ρθῆτε,
θ' ἀναστορεῖτε Γίμεραν, κ' ἐμέναν θὰ φιλεῖτε.

- 31 Ἐγὼ εἶμαι μάννα Γίμερα ἕναν ἅτὰ παιδίας,
εἶμαι δενδρὸν ἁσὴν παχτζέσ' τζιτζέκ ἁσὰ γλαζίας.
- 32 Ἀναστορῶ τὰ Κάμς τ' ἅπὰν τ' ἔμορφα παχτζαδόπας,
ἅς εἶχα κ' ἐμυρίσκουμουν ἕναν ἁσὰ μηλόπας
- 33 Ἀσπρα χειονόπα σκέπασαν τὴν Γίμεραν γεργάνι,
κι' ὁπὶς νὰ πᾶμε ἁσον Θεὸν θὰ ἔρτε μας φερμάνι.
- 34 Τὸ ταξειίδημ ἐτοίμασα σὴ Γίμεραν νὰ ὀφτάγω,
τὰ γράμματά σου δόστε με στὰ σπήτια σου ἅς πάγω.
- 35 Τὰ δρόμιαμ τ' ἄλλα βάσανα τ' ἄλλα τέρτια ἐσπάρθον,
τ' αἵματα τὴ καρδίασημ ἀποπέσημ ἐπάρθον
- 36 Γίμερα ἁσὰ πεγάδια σου νερόπον ἅν κί πίνω,
παλεύω μὲ τὸν θάνατον τὴν ψὺμ κί παραδίνω
- 37 Τὰ ράσια σ' ἐπορπάτεσα καὶ τὰ παρχαρομύτις,
ἐπέρασ' ἁσὰ Βάζια σου κι' ἁσὴν Ἀερεμίτζας.
- 38 Ὁ ἦλεν ἁσὸ Κιντινὰρ ἄλλο κί θὰ ἐβγαίνη,
κι' ἄλλο σὴ Θωμᾶ τὸ ρασὴν κί θὰ πάη βασιλεύη.
- 39 Κί θὰ χειονίζ ὁ σειμογκὸν πατούλια τὰ χειονόπα,
μηδὲ θ' ἀνθοῦν τὴν ἄνοιξιν ἔμορφα τζιτζεκόπα.
- 40 Μηδὲ πουλιά θὰ κελαδοῦν ἅπὲς σὰ παχτζαδόπας,
μηδὲ νερὰ θὰ κελαρίζν' ἅπὲς σὰ τζαῖρόπας.
- 41 Ἐρημη εἶ⁵ναι τὸν πουργὸν καὶ σκοτεινὴ τὸ βράδυ,
εἰκόνα ἀπροσκύνητη, κανδύλα δίχως λάδι.
- 42 Μηδὲ τὸ Πάσχα ἀνάστασις καὶ μηδὲ λειτουργία,
μηδὲ ^αεὐλογογυρίσματα μ' ἀναμμένα κερία

- 143 Τὰ Κάμς ἐμανροφόρεσαν, ὁ Καταράχτες κλαίει,
τερεῖ σε μάνα Γίμερα ἀπὸ καρσί καὶ καίει.
- 144 Ἀκεῖν τῇ Θωμᾷ τὸ ρασσῆν ἄλλο κί σιολνικίζει,
ἀνθρώπ' κι ἀκοῦτε καλατζῆν μόνον κοῦκος κουίζει.
- 145 Σὸν Κυρμανῆν ἐλίβωσεν, μαύριξεν Ἀηλίας,
μοιρολογᾷ τὸ Μοναστήρ, πατρίδα, τὰ παιδίας,
- 146 Ἀερεμίτζα Παναγιὰ μαντρέτ τρεῖς ἱεράρχαι,
καρσί καρσιὰ κλαῖν καὶ λέν τῇ Γίμερας τὰ πάθη.
- 147 Ἐρώτεσεν τὸ Κιντινὰρ τῇ Θωμᾷ τὰ ρασία,
ποὺ πήγανε οἱ Γιμερίτ κι' ἀκούω λαχουσίαν.
- 148 Καὶ τὰ ρασιὰ ἀπάντησαν σὸ Κιντινὰρ κλαῖμμένα,
οἱ Γιμερίτ ἐκότζεψαν ναῖλοι ἐσὲν κ' ἐμέναν.
- 149 Ἔκσεν ἀτὸ ὁ Καστροόλιθον καὶ σὰ μαῦρα ἐσέβεν,
ἔκατέβεν ἀφκὰ σὸ Νεσίν, σὰ Κάμς ἀπὸν ἐξέβεν.
- 150 Τὸν Ἀηλίαν κάλεσεν μεζλὶς καὶ τὸν Ἀγένεν.
«ἀπ' ἄκρου σ' ἄκρον χαλασμός» ἡ Γίμερα ἐξέβεν.
- 151 Ἐκάτζανε καὶ ἐκλαψαν μὲ δάκρυα ματωμένα,
τῇ Γίμερας τὰ παιδιὰ τ' ἀδικοξορισμένα.
- 152 Κι' ὀρκίσταν σὴν Ἀνατολὴν κι' ὀρκίστανε σὴν Δύσιν,
κι' ἐποίκανε παράπονα καὶ σὴ Κοσμῆ τὸν κτίστην.
- 153 Ἔρθεν φερμὰν ἀσὸν Θεὸν σὴ Γίμεραν νὰ πᾶμε,
ἂν πᾶμε τὸν παράδεισον ἐμεῖς ἐκεῖ θὰ ἐφτᾶμε.
- 154 Λαλόπα ἔκσα Γίμερας ἀνθρώπς πατρίδας εἶδα,
σήμερον σὸν παράδεισόν καὶ μὲ τ' ἐσᾶς ἐπήγα

- 155 Εἶπα σε μάνα Γίμερα σὸ ὄνειρόν κ' ἐχάσα,
ἐγνέουσα καὶ ἐχάσα σε καλλίον νὰ ἐπεθάνῃ
- 156 Ἐγὼ ἀητέντις θὰ γίνουμε καὶ θὰ πετῶ καὶ πάγω,
καὶ θὰ κονεύω ἅπ' ἅν σὰ Κάμς τὸ ψόπομ ν' ἀναπαύω
- 157 Καὶ θὰ τερῶ τ' ὀλόγερα ἄϊον πουαλεμένος,
ἄϊον ἀετὸς χωρὶς φτερὸν σὸ χῶμας' ξαπλωμένος
- 158 Ἐγὼ τ' ἐσὸν παιδὶν εἶμαι καὶ σὺ μανίτζαμ εἶσαι,
πῶς κ' ἐγνώριγς τὴν καλατὴν ἡμ, τρυκεμένηζα ντὸ εἶσαι.
- 159 Ἄϊον θολωμένον ποτάμ τὴν ψύσημ τρέσ' ὁ πόνον,
καὶ κουβαλεῖ τ' ὁμούτια μου κ' ἐμὲν ἀφίνμε μόνον
- 160 Ἐμὲν τὰ χρόνια κὶ γεροῦν, τὰ πόνια κὶ φοβίζνε,
ἐμὲν γεροῦν τὰ βάσανα, τ' ὁμούτια ντὸ κ' ἐλπίζνε
- 161 Σὰ μαῦρα τὰ μαλλία μου τὸ ἄσπρον κὶ φοβοῦμαι,
ἓναν μαῦρον σ' ἄσπρα μαλλιάμ ἐφιάει με καὶ θολοῦμαι.
- 162 Χρόνια σὸν κόσμον ντ' ἐζήσα θαρρῶ ἡμέρας ἔταν,
θαρρῶ ὥρας λεφτὰ ἔταν ἐδέβαν καὶ ἐτελέθαν.
- 163 Ἐδέβαν τ' ἡλικίασῃμ τ' ἀνοιξης τὰ χρονόπα,
τὴ κεφαλῇμ ἀσπρίξανε τὰ μαῦρα τὰ μαλλόπα.
- 164 Τὰ χρόνιαμ ἔταν ἀνοιξι καὶ χειμογκὸς ἐγένταν,
τ' ὁμούτια κάστρα ἔτανε χαλάσματα ἐπέμναν.
- 165 Ἡ νηότης ἐν τῇ ζήσεμον τ' ἔμορφον καλοκαῖρι,
φέρ' σὴν καρδίαν τὴν χαράν, σὴν ψύν ὁμούτια φέρει.
- 166 Ἡ ἀνοιξι ἐν τῇ χρονιᾷς τ' ἔμορφον ἢ νεότης,
ἐν τῇ ζωῇς ντ' ἐζήσαμε ἡλικία ἢ πρώτη.

- 167 Ἐμπρὸς κι ὁ τοῖς τὰ βάσανα, ἀπὲς καὶ ἔξ κακίας,
περᾶστε, μὴ τερεῖτε τα, ἑματώννε τὰ καρδίας
- 168 Καὶ σὰ ρασιὰ θὰ πορπαιῶ, σ' ὁρμάνια ἀπὲς θὰ μπαίνε
ἐλᾶτε κι' ἀραέψτε με, σασεύω κι' ἀπομένω
- 169 Ὁ φέγγον ἡ γυναίκαμ ἔν, τ ἀστροόπα τὰ παιδίαμ,
κι' ἀτὸς ὁ μαβῆς οὐρανόν, σπήτιμ καὶ κατοικίαμ.
- 170 Τὸν οὐρανὸν ἔχω γεργᾶν, τὴν γῆν στρώνω καὶ κεῖμαι,
ἐν ὅσῳ ἔν ὁ θάνατον, σὸν κόσμον γιολτζῆς εἶμαι
- 171 Δεξιὰ τὰ στράτασημ στραβά, ζεβριὰ παραδαρμένα,
ἐμπρὸς κι' ὁπὶς τὰ ἔρημα τ' ὁμούτλιαμ εἶν χαμένα.
- 172 Γίμερα, μαύρη Γίμερα, μάνα πουαλεμέντζα,
ἀσὰ παιδίας τ' ἔρημα εἶσαι ὁρφανεμέντζα.
- 173 Ἐρημα εἶν τὰ στράτασης, ἰσίζκα εἶν τ' ὁσπήτλιας,
τζουρῶθαν τὰ πεγάδλια σου, ῥήμωσαν τὰ σιολνίκλιας.
- 174 Κρῦα νερὰ ντὸ ἔπια ἐβόρας ντ' ἐβορλιάστα,
στρατόπα ντ' ἐπορπάτεσα, χωρία ντ' ἐβραδιάστα
- 175 Εἶδαν τ' ὁμμάτλιαμ εἶδανε ρασία χλοῖσμένα,
εἶδαν τζαῖρλια πράσινα μὲ τ' ἄνθλια πλουμισμένα.
- 176 Τζαῖρλια ντ' ἐπορπάτεσα καὶ στράτας ντὸ ἐδέβα,
κρῦα νερὰ ντὸ ἔπια, ρασία ντ' ἐπιδέβα.
- 177 Δενδρόπα σὴν εὐώρασουν ντ' ἔπεσα κ' ἐκοιμέθα,
φύλλα σὴν λαχουσίνεσουν ἐγνεφισμένος ἑβρέθα.
- 178 Ἐμὲν τὰ ρασία ἐρωτοῦν, παιδὶν ἀπόθεν εἶσαι,
ἐσὺ ὁμοιάγς ρασόπουλον, γιὰμ Ἱμερίτες εἶσαι;

- 179 — Ὁ κύρηι ὁ Καστροόλιθον, ἡ μάναμ Ἀερεμίτζα,
κ' ἡ μαύρη κ' ἔρμη Γίμερα ἔν ἡ καλομανίτζαμ
- 180 Ναῖλοι ἐμέν τὸν ὀρφανόν, νὲ κύρ νὲ μάνα ἔχω,
ὀσπήτ κ' ἔχω σὴ Γίμεραν, σὰ Βάτζια καλύβ κ' ἔχω
- 181 Ἦλε, νὰ πᾶς σὴ Γίμεραν, νὰ πᾶς σὸ Κιντινάρι,
καὶ νὰ φωτίγς τ' ὀλόερα μὲ τὸ χρυσὸν λυχνάρι.
- 182 Ἀστρα, τὸν φέγγον πέτλατον, νὰ πάη σὸν Ἀηλίαν,
καὶ νὰ ρούζ τὰ σαβάχαθες σὰ Βάτζια τὰ γιαζία
- 183 Νὰ ἐμ πουλὶν κ' ἐπέτανα σὴ Γίμεραν θὰ πέϊγνα,
τὴ Μελπομένης τὸ πεγάδ γυναίκαμ θὰ ἐπαίονα.
- 184 Ἐγὼ εἶμαι ρασόπουλον τὸ σπήτιμ σὸ ρακάνι,
ἐμέν γιατρὲ μὴ λέτε με, πέτε με καφατάρι.
- 185 Ἐσὺ τὴ Κανάρ τὸ πεγάδ νὰ ἔσ ἡ νουσαλοῦμι,
νὰ ἐκέραζις με νερόν μὲ σεβταλῇ τζαλοῦμι
- 186 Ἐσὺ πεγάδ τὴ Βάτορμη νὰ ἔσ σουμαδεμένον,
νυφίτζα ἐσύ, γαμβρὸς ἐγώ, ζευγάρι ταιριασμένον.
- 187 Ἐσεῖν ἄγγέλοι τ' οὐρανοῦ σὴ Γίμεραν πετάξτε,
κι' ἅπᾶν σὸ μνημαν τὴ κυροῦμ ἕναν κερὶν ἀνάψτε.
- 188 Καὶ ποῖστε ἅπᾶν σὴ μάνασημ τὸ ἔρμον κοιμητῆρι,
εὐλαβικὸν μνημόσουνον ἄς ἐμέν τὸν φακίσην.
- 189 Γίμερα, μαύρη Γίμερα, μάνα βασάνισμέντζα,
πατρίδα σκολνικσίτζενα, καρίπσα καὶ κλαμέντζα
- 190 Ἡ γῆς τὸ τεσλακόπο μου, οὐρανὸς τὸ γεργάνιμ,
καὶ τὰ ποταμολάλατζας μαξιλάρ σὸ κεφάλιμ

- 191 Ἐγὼ τερτλῆς κι' ἀμουρατσίγς σὰ ψηλὰ θ' ἀναβαίνω,
κι' ἀσὰ ψηλὰ τὴν Γίμεραν θὲ νὰ τερω καὶ κλαίω.
- 192 Θὰ γύρω τὸ κεφάλι μου σ' ἐνὸς δενδροῦ τὴν ρίζαν,
θᾶχω τὴν γῆν τεσέκι μου καὶ γεργάνιμ τὴν δίσαν.
- 193 Θὲ νὰ φορῶ τὰ ἄρματαμ καὶ τὸ σπαθὶμ ζωσμένος,
καὶ σὰ ρασόπας Γίμερα θὰ ζῶ ἐξορισμένος.
- 194 Ἀρματῶστε τὰ τσάντασουν σὴ Γίμεραν ἄς πᾶμε,
σ' Ἀγιανῇ τὸ πεγαδομάτ ἄς κάθουμες κι' ἄς φᾶμε.
- 195 Ἐπέρα τὸν κατῆφορον σ' Ἀγιανῇ τὰ πλακία,
καὶ ἐκάτεβ' ἀπάν σ' ἀλών, ἀπὸν σὰ μαγαζιά.
- 196 Ὁ Γιαμιρτζῆς κοπάνιζεν ἀπὸν σ' ἀγμῶν καρφία,
κ' οἱ Γιμερίτ μπαινόβγαιναν ἀπὲς σὰ μαγαζιά.
- 197 Δημήτρη· Ἰρωτοσύγγελε σ' ἀργαστερήσ' τὴν στοῦβαν,
σαράντα χρόνια ὕστερα ἐσέβα τοῦλα τοῦλα.
- 198 Εἶδα σὴ κυρούμ τ' ἀργαστῆρ ἔπὸν σὰ σεμερλεμέδες
νὰ κάθεται ὁ Χατζηγιῶρτς καὶ λέγει τεκερλεμέδες.
- 199 Σὴ Μουχαήλ τὴ Τσαλταζοῦς τ' ἀργαστερῇ τὴν στοῦβαν,
ἐκάθουτον ὁ Τσαλᾶλῆς γιοσμάς μὲ τὴν κουκοῦλαν.
- 200 Καὶ πλάν κεκὰ σὴ Κόρσαβα τὴ σπητί τὰ ῥδανία,
οἱ ὀβαλὲτ οἱ ἀρμενάντ ἐπούλνανε κοκία
- 201 Ἔχσα λαλόπα γνώριμα, συντζίας γιμερίτκα,
εἶδα Ζητροάντων μηζοτέρτς, παιδία καθημερέτκα.
- 202 Σ' Ἀλώνια κιαζινέφκουσαν Γίμερας παλληκάρια,
κορτζόπα ἐπέγναν σὸ νερόν καὶ Γίμερας νυφάρδια

- 203 Εἶδα τα ὅλα εἶδα τα καὶ τὸ ἄχτιμ ἐπέρα,
ἐγνέφσα· ὄνειρον ἔτονε, σὸ κρεβάτιμ εὐρέθα
- 204 Μακίρ ἀπὲς σὸ ὄρωμαμ, σὸν ὕπνον ταλεμένος,
ἀπὰν σ' ἄγια χώματασ' νὰ ἔμουν καθισμένος.
- 205 Μακάρ νὰ μὴν ἐξύπναγα καὶ πάντα κοιμισμένος,
σ' ἐσὸν τὴν ἄγια θύμησι νὰ ἔμ παραδομένος.
- 206 Εἶδα τα ὅλα εἶδα τα, ὁσπήτιζα ἀνθρώπς καὶ δροῖα,
ἐγνέφσα κι' ἀπὲς σ' ὄρωμαμ δέβαν σαράντι χῶνια.

Τ Ε Λ Ο Σ

**«Σ' ἕναν ψηλὸν καὶ πράσινον
τῇ Γίμερας τοπόπον.»**

- 1 Σ' ἕναν ψηλὸν καὶ πράσινον τῇ Γίμερας τοπόπον,
ἂν ἀποθάνω θάψτε με νὰ χαίρεται τὸ ψόπομ.
- 2 Σ' ἕναν ψηλόν, τὴν ἄνοιξιν πρασινοχλοῖμένον,
μὲ κάτασπρον τὸν χειμογκὸν χιονόπον σκεπασμένον.
- 3 Ἀφκὰ σὴ μάνας Γίμερας τ' εὐλογημένον χῶμα^ν
θὰ κεῖται τ' ἔρμον τὸ κορμίμ σ' ἀγαπημένον στρω^{μα}ν
- 4 Θὰ κεῖται κι' ἀναπέεται, θὰ κεῖται καὶ κοιμᾶται,
ντὸ εἶδεν καὶ ντ' ἐπέρασεν ἐνεῖ θὰ ἐνθυμᾶται.
- 5 Ποῖον εὐλογημένον χέρ ἀπὸν ἀσὸ τάφήμ,
ἕναν ἱτέαν θὰ φυτεύ^ῃ ὕστερ^α ἀσὴ θανήμ
- 6 Κι' ἀτσάπα ποῖος θὰ φυτεύβ μάραντα καὶ τσιτσέκλια,
ἀπὸν σὸ χῶμαν τὴ ταφήμ, καὶ ποῖος μανουσλιάκλια.
- 7 Κι' ὄντες κάποτε θὰ φουσᾶ σερίνκον ἀερόπον,
καὶ φέρ τὸ μοσχοβόλεμαν σὸ ζάβαλην τὸ ψόπομ.
- 8 Τὰ φύλλασ' σὸ ταφήμ ἀπὸν, ἱτέα θὰ λαΐσκουν,
κι' ἀπὸν σὸ κοιμητηῆρι μου τὰ κλαδίας θὰ κλίσκουν

- 9 Τότες ἀφκὰ ἀσὸ ταφήμ τὸ χέριμ θὲ ν' ἀπλώνω,
κι' ἀσὰ κλαδίας τὰ πολλὰ ἕναν χλωρόν θὰ κόβω.
- 10 Καὶ μὲ τεμὲν θὰ ἔχα το σύντροφον σὴν κασέλαμ,
τὰ νύχτας, τὰ ἡμέρασημ, σὴν ἔβγαμ καὶ σὴν ἔμπαμ.
- 11 Ἔσουν ἰτέα γιὰ τ' ἐμέν τὸ σεβκιλῆν δενδροόπον,
ἀσ' ὅλα τὰ δένδρα τῇ γῆς ντὸ εἶν ἅπὸν σὸν τόπον
- 12 Σ' ἐβώρασης τὸ σερινλῆκ πόσαφ φορὰς ἐκάτσα,
κι' ἀφκὰ σὰ φύλλας τὰ πυκνά νιτέα 'πενεγκάστα
- 13 Κι' ἀτώρα σὸ ταφήμ ἅπὸν θὰ δροσίγς τῇ καρδιάμ,
ντὸ κεῖται κι ἀναπέεται ἀφκὰ σὴν κατοικίαμ.
- 14 Εὐλογημένον νὰ ἔν τὸ χέο καὶ χιλευλογημένον,
ὅποιον σὸ ταφήμ ἅπὸν θὰ ἔχσε φυτευμένον.
- 15 Θὲ νὰ πετοῦνε σὰ κλαδίας ζευγάρια χελιδόνια,
θὰ κελαῖδοῦν τὴν ἀνοιξιν ὀλόγλυκα τ' ἀηδόνια.
- 16 Ἀπὲς σὸν ἄσπρον χειμογκὸν θὰ ἔρχουν τὰ σπουργίτια,
νὰ χτίζνε σὰ κλαδιᾶς ^{οἶπον} χειμογκονέσια σπήτια.
- 17 Κι' ἀπὲς σὸν βαρὺν καλαντάρ θὰ ἔρχουν τὰ πουλόπα
καὶ θὰ τινάζνε σὸ ταφήμ, τὰ κάτασπρα χειονόπα.
- 18 Τὸ μοθωπόρ τὰ φύλλα σου θὰ ροῦζνε ἀπ' ἕναν ἕναν,
μετ' ἕναν κίτρινον γεργᾶν θὰ σκεπάζνε ἐμέναν.
- 19 Κι' ὄντες διαβαίν ~~σ~~ χορτοθέρ ^ῃ γιολτζῆς δεβάτες χώρας,
θὲ νὰ σερινλῆαεύκεται ἀφκὰ ἀσὴν εὐώρας.
- 20 Τότες κ' ἐγὼ ὁ ἄχαρον, θ' ἀκούω σιολνικόπον,
ἀσὴ φυλλῆς τὸ λάϊσμαν κι' ἀσὴ γιολτζῆ τὸ χνῶτον.

- 21 Κι' ὄντες τῇ μάνας Γίμερας θὰ φισᾶ τ' ἀερόπον,
καὶ τὰ φυλλόπας θὰ λαῖζ ἀπὸν ἀσὸ ταφόπον.
- 22 Θ' ἀκούω ἀφκὰ σὸ μνημα μου πατρίδας σιολνικόπον,
κ' ἡ ψύμ θὰ ἀναπάεται σὴ μάνας γῆς τὸν τόπον.
-

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Τὸ σ καὶ τὸ χ παχὺ προφέρονται ὡς τὸ γαλλικὸν ci
Τὸ ψ παχὺ προφέρεται ὡς τὸ γαλλικὸν rch.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελὶς 7	δίστιχον 8	ἀντὶ ἱτέας ἀνάγνωθι	νιτέας
» 7	» 10	» πάρω	» παίρω
» 8	» 18	» Σ' ἔνα	» Σ ἔναν
» 10	» 37	» σύνορα	» σύνορας
» 11	» 47	» μουχαπέσι	» μουχαπέτι
» 12	» 59	» Ἑμενες	» Ἐπέμνες
» 12	» 60	» ἄϊτνέτζ	» ἄϊτέντζ
» 12	» 65	» Γίμεραν	» Γίμερας.
